

חוברת תרגול – עברית לעולים חדשים: הכנה לבגרות בלשון

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לפתח מיומנות קריאה ביקורתית של טקסטים עיוניים ברמת בגרות
- לתרגל כתיבת סיכום ממזג המשלב מידע משני מקורות באופן קוהרנטי
- לחזק כתיבת תשובה מנומקת ושימוש נכון בכללי לשון
- להרחיב אוצר מילים רגשי ותרבותי בהקשר של חוויית העלייה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – זיהוי עובדות ופרטים מפורשים

1. א – השינוי בהרגלי האכילה המשפחתית ותרומת הארוחה המשותפת

חלק ב' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – פרטים ומבנה הטקסט

1. נכון – כך נכתב במפורש בפסקה ב, על בסיס מחקר בקרב כאלפיים בני נוער.
2. לא נכון – פסקה ד עוסקת בתרומה לבריאות; התרומה הרגשית מתוארת בפסקה ב.

חלק ג' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – השלמה והתאמת פסקאות

1. קרובים

חלק ד' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – התאמת פסקה לנושא

1. 1 – ד (תרומה רגשית - שיתוף והקשבה)
2. 2 – א (השפעה על ציונים ולימודים)
3. 3 – ב (תרומה לבריאות והרגלי אכילה)
4. 4 – ג (חשיבות האווירה בארוחה)

חלק ה' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – מהו סיכום ממזג

1. לא נכון – בסיכום ממזג יש לנסח מחדש את המידע במילים שלנו, לא להעתיק
2. נכון – כך מוגדר סיכום ממזג - איחוד רעיונות משני מקורות
3. נכון – כך מצוין בהנחיות שליד המאמרים באתר

חלק ו' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – איתור ומיון רעיונות

1. 1 – ד (דרך נכונה לארגן סיכום ממזג)
2. 2 – ג (התרומה הרגשית של הארוחה המשותפת)
3. 3 – א (התרומה ללימודים ולשפה)
4. 4 – ב (התרומה לבריאות ולהרגלי אכילה)

חלק ז' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – השלמה מהטקסט

1. מאוזנת
2. קרובים

חלק ח' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – סדר כתיבת הסיכום

1. קראו את שני המאמרים בעיון
2. סמנו את הרעיון המרכזי בכל פסקה
3. מיינו את הרעיונות לפי נושאים משותפים ולא לפי מאמר
4. כתבו משפט פתיחה כללי לנושא הסיכום

חלק ט' – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – מרכיבי תשובה מנומקת

1. נכון – זהו המבנה הבסיסי הנדרש בכתיבת תשובה מנומקת
2. לא נכון – תשובה מנומקת צריכה להתבסס גם על מידע מהטקסטים שקראנו
3. נכון – המאמר מתאר שלושה תחומים שבהם הארוחה המשותפת תורמת לילדים

חלק י' – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – התאמת טענות למאמרים

1 – ג (הארוחה המשפחתית)
2 – א (התנדבות בני נוער)
3 – ד (קריאת ספרים בעידן הדיגיטלי)
4 – ב (בזבוז מזון)

חלק י"א – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – כתיבת תשובה וחיבור קצר

חלק י"ב – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – היכרות עם אוצר המילים האקדמי

1. ב – עוזרת ומוסיפה
2. ב – מצב או תהליך שקיים וניתן להבחין בו
3. א – מידע או מספר שנאסף במחקר

חלק י"ג – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – מילות קישור ובניינים

1. נוסף על כך
2. לעומת זאת

חלק י"ד – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – ניתוח בניינים ומבנה משפט

1. ב – נפעל
2. ג – התפעל

חלק ט"ו – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – יישום וכתיבה

1. כדי להדגיש את הפעולה או הממצא עצמו ולא מי שביצע אותה, כפי שמקובל בכתיבה מחקרית אובייקטיבית

חלק ט"ז – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – הבנה ראשונית

1. ב – מאוקראינה
2. ג – לפני חצי שנה

חלק י"ז – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – הבנה ראשונית (המשך)

1. נכון – בסרטון מסופר שהתלמידים הראו את המדינות שלהם במפה
2. לא נכון – אנה הביאה מרק אוקראיני, לא תמונה

חלק י"ח – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – סדר האירועים

1. דוד ואנה נפגשים במסדרון בית הספר
2. הם מספרים מה עשו בכיתה בשבוע העליות
3. הם מספרים מה הביאו מהבית
4. הם משתפים איך הרגישו כשסיפרו על המדינה שלהם

חלק י"ט – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – אוצר מילים של רגשות

1. התביישה
2. מכירה

חלק כ' – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל המאמרים

1. ב – שיחות עם המשפחה ליד השולחן
2. ג – כ-70%
3. ג – הם זכרו יותר פרטים והבינו טוב יותר
4. ב – כשליש

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זיהוי נכון של טענה, דוגמה ונתון בכל פסקה
- סיכום הכולל מידע משני המקורות בלי העתקה מילולית ובסדר הגיוני
- תשובה הכוללת נימוק מבוסס טקסט לצד דעה אישית ברורה

טיפים להפעלה:

- מומלץ לחלק את החוברת לכמה שיעורים: שיעור אחד להבנת הנקרא, שיעור נפרד לסיכום ממזג ולהבעה, ושיעור קצר ללשון ולהעשרה
- אפשר להתאים רמת קושי לפי רמות הניקוד/המילים באתר (מתחילים-ממשיכים-מתקדמים) ולהציע תמיכה באוצר מילים לתלמידים עולים
- כדאי לפתוח כל נושא בהשמעת הטקסט (הקראה) לפני קריאה עצמאית, כפי שמוצע באתר
- ניתן להשתמש בסרטון של דוד ואנה כפתיחה לשיח רגשי לפני המעבר לטקסטים העיוניים המורכבים יותר

חוברת תרגול – עברית לעולים חדשים: הכנה לבגרות בלשון

עברית לעולים חדשים

תיכון · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות
2. פרק 2 – סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות
3. פרק 3 – הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים
4. פרק 4 – לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות
5. פרק 5 – מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – עברית לעולים חדשים: הכנה לבגרות בלשון

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו את כל שלבי העבודה עם מאמרי הבגרות: קריאה, הבנה, סיכום ממזג, הבעה ולשון. עבדו פרק אחר פרק, וחזרו על הטקסטים כדי לבסס את התשובות על הכתוב בפועל.

בנק מילים: קרובים | מכירה | לעומת זאת | קרובים | מאוזנת | התביישה | נוסף על כך

1 חלק א' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – זיהוי עובדות ופרטים מפורשים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו הנושא המרכזי של המאמר 'השולחן שמחבר בינינו'?

(א) השינוי בהרגלי האכילה המשפחתית ותרומת הארוחה המשותפת

(ב) מתכונים לארוחת ערב בריאה (ג) ההיסטוריה של המשפחה הישראלית

2 חלק ב' – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – פרטים ומבנה הטקסט

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי פסקה ב, בני נוער שאוכלים עם הוריהם לפחות ארבע פעמים בשבוע מרגישים קרובים יותר למשפחה.	☐	☐
2	פסקה ד עוסקת בתרומה הרגשית של הארוחה המשותפת.	☐	☐

3 חלק ג׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – השלמה והתאמת פסקאות

השלימו את המילה החסרה.

1. מחקר שנערך בקרב כאלפיים בני נוער מצא שמתבגרים שאוכלים עם הוריהם מרגישים _____ יותר למשפחה.

4 חלק ד׳ – פרק 1 • הבנת הנקרא: קריאת מאמרים ומענה על שאלות – התאמת פסקה לנושא

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פסקה ב	___	**א.** השפעה על ציונים ולימודים
2. פסקה ג	___	**ב.** תרומה לבריאות והרגלי אכילה
3. פסקה ד	___	**ג.** חשיבות האווירה בארוחה
4. פסקה ה	___	**ד.** תרומה רגשית - שיתוף והקשבה

5 חלק ה׳ – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – מהו סיכום ממזג

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בסיכום ממזג צריך להעתיק משפטים שלמים מהמאמרים כפי שהם	☐	☐
2	מטרת הסיכום הממזג היא לחבר מידע משני מאמרים לנושא אחד מסודר	☐	☐
3	בבחינה המאמרים מופיעים בנספח והשאלות מפנות לפסקאות לפי אותיות	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – איתור ומיון רעיונות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סיכום לפי רעיונות משותפים ולא לפי מאמר אחד ואז השני	___	**א.** התרומה ללימודים ולשפה
2. פסקה ב במאמר על הארוחה המשפחתית	___	**ב.** התרומה לבריאות ולהרגלי אכילה
3. פסקה ג במאמר על הארוחה המשפחתית	___	**ג.** התרומה הרגשית של הארוחה המשותפת
4. פסקה ד במאמר על הארוחה המשפחתית	___	**ד.** דרך נכונה לארגן סיכום ממזג

7 חלק ז' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – השלמה מהטקסט

השלימו את המילה החסרה.

1. לפי פסקה ד, ארוחה ביתית משותפת היא בדרך כלל ארוחה _____ יותר

2. לפי פסקה ב, מתבגרים שאוכלים עם ההורים מרגישים _____ יותר למשפחה

8 חלק ח' – פרק 2 • סיכום ממזג: חיבור מידע משני מקורות – סדר כתיבת הסיכום

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סמנו את הרעיון המרכזי בכל פסקה
☐	מיינו את הרעיונות לפי נושאים משותפים ולא לפי מאמר
☐	כתבו משפט פתיחה כללי לנושא הסיכום

☐	קראו את שני המאמרים בעיון

9 חלק ט׳ – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – מרכיבי תשובה מנומקת

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תשובה מנומקת טובה כוללת עמדה אישית, נימוק ודוגמה מהטקסט	☐	☐
2	אפשר לכתוב תשובה מנומקת רק מתוך דעה אישית, בלי להתייחס למאמרים	☐	☐
3	לפי המאמר 'השולחן שמחבר בינינו', לארוחה המשפחתית יש תרומה רגשית, לימודית ובריאותית	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – התאמת טענות למאמרים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ישיבה משותפת סביב השולחן מחזקת את הקשר המשפחתי	___	**א.** התנדבות בני נוער
2. עזרה לאחרים מחזקת ביטחון עצמי ותחושת משמעות	___	**ב.** בזבוז מזון
3. קריאה על נייר משפרת זיכרון והבנה יותר מקריאה במסך	___	**ג.** הארוחה המשפחתית
4. קנייה בלי תכנון ואחסון לא נכון גורמים לזריקת אוכל	___	**ד.** קריאת ספרים בעידן הדיגיטלי

11 חלק י״א – פרק 3 • הבעה: כתיבת תשובה מנומקת בעקבות הטקסטים – כתיבת תשובה וחיבור קצר

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

12 חלק י״ב – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – היכרות עם אוצר המילים האקדמי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במאמר על הארוחה המשפחתית כתוב: "הארוחה המשותפת תורמת לילדים". המילה הקרובה במשמעותה ל"תורמת" היא:

א) מזיקה ב) עוזרת ומוסיפה ג) מבלבלת

2. המילה "תופעה" (למשל "תופעה של בזבוז מזון") מתארת:

א) דעה אישית ב) מצב או תהליך שקיים וניתן להבחין בו ג) טעות בכתיבה

3. בטקסטים חוזרת המילה "נתון" (למשל "לפי הנתונים"). פירושה:

א) מידע או מספר שנאסף במחקר ב) סיפור דמיוני ג) שם של מאמר

13 חלק י״ג – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – מילות קישור ובניינים

השלימו את המילה החסרה.

1. ההתנדבות משפרת את מצב הרוח, _____ היא גם מפתחת כישורים חברתיים (להוספת מידע).

2. התלמידים שקראו בספר מודפס זכרו יותר פרטים; _____, מי שקרא במסך זכר פחות (לניגוד).

14 חלק י״ד – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – ניתוח בניינים ומבנה משפט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הפועל "נערך" במשפט "מחקר שנערך בקרב בני נוער" שייך לבניין:

א) קל ב) נפעל ג) פיעל

2. הפועל "מתפתחות" ("כך מתפתחות אצלם יכולות של שפה") שייך לבניין:

א) הפעיל ב) פועל ג) התפעל

15 חלק ט״ו – פרק 4 • לשון: דקדוק ואוצר מילים ברמת בגרות – יישום וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במשפט אחד מדוע כותבי המאמרים האקדמיים משתמשים הרבה בפועל בבניין נפעל (כמו "נערך", "נמצא").

16 חלק ט״ז – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – הבנה ראשונית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מאיזו מדינה הגיעה אנה, לפי הסרטון?

א) מארגנטינה ב) מאוקראינה ג) מצרפת

2. כמה זמן לפני אירועי הסרטון עלה דוד לישראל?

א) לפני שנה ב) לפני חודש ג) לפני חצי שנה

17 חלק י״ז – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים רגשי – הבנה ראשונית (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשבוע העליות התלמידים הציגו בכיתה את המדינות שלהם על גבי מפה	☐	☐
2	אנה הביאה לכיתה תמונה של העיר שלה	☐	☐

18 חלק י״ח – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים

רגשי – סדר האירועים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הם מספרים מה הביאו מהבית
☐	הם משתפים איך הרגישו כשסיפרו על המדינה שלהם
☐	דוד ואנה נפגשים במסדרון בית הספר
☐	הם מספרים מה עשו בכיתה בשבוע העליות

19 חלק י״ט – פרק 5 • מנקודת המבט של העולים: שיח ואוצר מילים

רגשי – אוצר מילים של רגשות

השלימו את המילה החסרה.

1. לפי הסרטון, בהתחלה אנה _____ כשסיפרה על עצמה בכיתה

2. דוד הרגיש שהכיתה כבר _____ אותו אחרי שסיפר על עצמו

20 חלק כ׳ – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל המאמרים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי מאמר על הארוחה המשפחתית, מה תורם לילדים לקבל ציונים גבוהים יותר?

(א) שינה ארוכה בלילה (ב) שיחות עם המשפחה ליד השולחן

(ג) צפייה בטלוויזיה יחד

2. במחקר על התנדבות בני נוער, כמה אחוזים מהמתנדבים דיווחו על שיפור במצב הרוח?

א) כ-22% ב) כ-50% ג) כ-70%

3. לפי המאמר על קריאת ספרים, מה קרה לתלמידים שקראו סיפור על נייר לעומת מי שקרא בטאבלט?

א) הם זכרו פחות פרטים ב) הם הבינו פחות טוב

ג) הם זכרו יותר פרטים והבינו טוב יותר

4. לפי המאמר על בזבוז מזון, איזה חלק מהמזון בעולם אינו נאכל?

א) רבע ב) כשליש ג) מחצית

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת לזהות את הרעיון המרכזי והנתונים העיקריים בכל פסקה?

האם אני יכול/ה לחבר מידע משני מאמרים לכדי סיכום אחד רציף וברור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀